

Gåsekærgård

Matr 8a

Gl. Røddingvej 3, Løvel

Foto: Danmark set fra luften

Gåsekærgård er en af Løvels ældste gårde.

Gårdens var beliggende midt i Løvel by. Bagerst i billedet ses Tinggade (Hovedgaden) og til højre i billedet fra 1949 ses bagehuset og Fåers dam. En gang om måneden blev der tændt op i den store ovn i bagehuset og man bagte rugbrød og sigtebrød til en måneds forbrug. Der var også en gruekedel, som blev brugt til storvask og når der skulle varmes vand til skoldning af slagtegrisen. Til venstre ses Gl. Røddingvej og lidt af Rokhøjgård. Det lille hus kaldte man Hæly. Det var oprindelig beboelse, men i de senere år blev det brugt til får og høns.

Før 1820 - Fæstemand

Jens Christensen (Hauris) var fæstemand på Gåsekærgård, der hørte under godset Sødal. Han var født i Hauris 1758, og blev gift i Pederstrup kirke i 1793 med Kirsten Villumsdatter f. 1762. De får datteren Ane Jensdatter f. 1797 – d. 1882, som bliver gift med Jens Jensen Kvorning "Stabilgård" født 1788 – død 1866.

1820 – Ny Fæstemand på Gåsekærgård

I 1820 afstår Jens og Kirsten deres del af fæstegården til Thomas Pedersen, mod at han giver dem årligt ophold (aftægt), se kontrakt.

Det viser sig, at gården ikke kan bære denne byrde og Jens Jensen Kvorning, Stabilgård, tilbyder at overtage forpligtelsen til underhold af sine svigerforældre. (aftægtscontractt)

De flyttede på Stabilgård og døde hhv. 1828 og 1842.

- Fra fæstebonde til selvejergårdmand

Thomas Pedersen køber Gåsekærgård af Madam Tolstrup på Sødal for 325 Rdl Skøde af 24.9.1824

I 1824 købte Thomas Pedersen Gåsekærgård til selveje af Madam Tholstrup på Sødal. Thomas Pedersen var født i 1791 og søn af Peder Thomasen på nabogården "Rokhøjgård".

Han blev gift 23.11.1819 med Maren Jensdatter Kvorning født 1786 i Løvel, og de får 2 drenge.

Allerede i 1833 døde både Thomas og Maren med få måneders mellemrum. Gården kommer på auktion og deres 2 drenge i pleje.

Jens f. 30.12.1820 kommer i pleje hos morbror Jens Chr. Kvorning "Stabilgård" i Løvel og Peder f. 4.1.1823 kommer i pleje hos farbror Niels Pedersen "Rokhøjgård" i Løvel.

Skøde til Gåsekærgård 1.7. 1834 ved auktion

Rasmus Jensen (Kolbæk) fra Lee købte Gåsekærgård på auktion i 1834. Han var født i 1806, men han døde kun 2 år efter overtagelsen af Gåsekærgård, 30 år gammel.

Han var i marts 1834 blevet gift med kun 16-årige Birgithe Margrethe Andersdatter fra Mammen.

De fik i december 1834 en lille dreng Anders, som kun blev 3 uger gammel.

Birgithes forældre var Anders Lassen og Elisabeth og de flyttede ind hos datteren.

Skøde 24.5.1836 til enken Birgithe Margrethe Andersdatter.

Adkomst ved giftermål.

D. 17. september 1836 bliver den unge enke Birgithe gift med Peder Jensen fra Rind og han fik skøde på ejendommen 22.12.1836. Peder Jensen var da 24 år.

De fik børnene Rasmine f. 1837, Jens f.2.3. 1842, Helene f 1845 og Anders født d. 28.10.1849.

DDD 1840:

<i>Peder Jensen (Rind)</i>	28	<i>Gift</i>	<i>Gaardmand</i>
<i>Birgithe Margrethe Andersd</i>	23	<i>Gift</i>	<i>hans Kone</i>
<i>Rasmine Elisabeth Pedersd</i>	3	<i>Ugift</i>	<i>deres Barn</i>
<i>Anders Larsen</i>	61	<i>Enkemand</i>	<i>Husmoderens Fader</i>
<i>Jens Christian Sørensen</i>	29	<i>Ugift</i>	<i>Tjenestefolk</i>
<i>Inger Nielsdatter</i>	28	<i>Ugift</i>	<i>Tjenestefolk</i>
<i>Maren Christensdatter</i>	64	<i>Enke</i>	<i>Indsidderske.</i>

Birgithes far Anders Lassen døde i Løvel 1.8.1848

En del af Løvel Søndermark lå hen som uopdyrket hede. Ligesom de fleste andre gårde i Løvel ejede Gåsekærgård også en del af heden. Nogle af disse parceller blev udstykket i 1872 til hhv Jens Pedersen, Jordemodervej (matr 8b) og Anton Kristensen, Gl. Røddingvej (matr 8d). I 1878 købte Niels Chr. Andersen, Bavnehøjgård (matr 8m) endnu en hedeparcel fra Gåsekærgård.

Skøde 11. juli 1882

Ved faderens død overtog Anders Pedersen (Lassen) forældrenes gård. Hans mor Birgithe var død i 1873.

Anders Pedersen (Lassen) var blevet gift 15. juni 1875 i Løvel Kirke med Ingersine Mørup fra Ingstrup. Hun var født d. 8. maj 1853 og var datter af møller Christian Mørup og hustru Mette Marie Pedersen, Ingstrup Mølle. Anders og Ingersine fik ingen børn.

Den gamle gård blev bygget midt i 1800 tallet Foto: Danmark set fra luften

Laurids og Mette Marie på Gåsekærgård

Laurids Kristensen var født i Ø i 1873. Han kom til Løvel som plejesøn Anders Pedersen (Lassen) og Ingersine.

Anders Pedersen sammen med sin trofaste forkarl og senere ejer af Gåsekærgård, Laurids Kristensen. Foto: Tjeleegnens Lokalhistorisk arkiv

Laurids Kristensen overtog gården i 1924 af Anders Pedersen. I 1922 havde Anders Pedersen mistet sin elskede kone. Han var selv blevet en gammel mand på næsten 75 år og solgte gården til Laurids og Mette Marie.

Endnu en hedeparcel på Søndermarken blev solgt fra. Det var matr 8c, der blev solgt til Alfred Jacobsen (Ålborgvej 180).

Ingersine Pedersens gravsten med inskriptionen:
"Minde over min elskede hustru"
på Løvel Kirkegård

Hedeparcellerne var som sagt solgt fra og tilbage til gården var 50 tdr god jord, liggende omkring ejendommen og 20 tdr eng, der strakte sig fra bakkerne og helt ud til Skals å. Derudover ejede de, som andre gårde i Løvel et stykke af Langmosen, hvor man skar tørv.

Mette Marie var som ganske ung kommet til Gåsekærgård. Hun var født i Ørum i 1889. Hendes forældre var Peder Jensen og Kristiane Christiansen Mørup. Ved hendes dåb var Anders Pedersen og Ingersine faddere. Ingersine var hendes moster.

I 1915 fødte Mette Marie datteren Marie Magdalene og Laurits blev udlagt som barnefader. De giftede sig ikke på det tidspunkt. Det gjorde de først i 1920 og året efter fik de sønnen Anders. Mette Maries mor, Kristiane Mørup flyttede ind på Gåsekærgård og levede der sine sidste år.

Laurids og Mette Marie levede et enkelt bondeliv. Der blev ikke lavet de store forandringer i disse år. Laurids var ivrig handelsmand og handlede med svin, heste og kreaturer, som han købte på marked i Viborg og videresolgte til egnens bønder.

Mette Marie passede det lidt gammeldags hus og den store have. Hun syltede, henkogte, bagte store brød og spandt garn af fåreulden, ligesom de altid havde gjort.

De 2 børn blev i hjemmet og sammen med en karl passede de bedriften. Ingen af børnene stiftede familie.

Under Tjele lokalhistoriske arkiv, Lokalområde Løvel, kan man finde en meget smuk beskrivelse af gården "Gammel bondegård i Løvel – Gåsekærgård" om livet på gården, som det foregik i 30erne. Det er skrevet af naboens søn Ejvind Egede Sørensen og er absolut læseværdigt.

Laurids Kristensen døde i 1947, og Mette Marie drev gården videre sammen med børnene og en karl ved navn Poul Skovgård.

I 1960 blev Marie forlovet og der blev udstykket en parcel ved Hovedvej 13, hvor der blev bygget et statshusmandsbrug, hvor det nygifte par skulle bo. Desværre gik forlovelsen i stykker og gården blev solgt til Erling Olsen fra Vrå.

Marie blev på Gåsekærgård hvor hun boede og arbejdede sammen med broderen resten af livet. Ingen af dem stiftede familie.

Mette Marie døde i 1975.

Skøde 1962 til Anders Kristensen.

Foto: Henning M. Nielsen

Den gamle gård forsvinder 1978

I 1978 solgte Anders Kristensen 20 tdr land til kommunen. Der blev bygget en ny skole på en del af grunden, resten blev udstykket til 26 parcelhusgrunde.

De gamle udbygninger blev revet ned, og bybilledet på Tinggade i Løvel forandrede fuldstændig karakter.

Stuehuset blev bevaret og her boede Anders og Marie til deres død.

Marie Kristensen døde i 1984 og Anders Kristensen et år efter.
Ingen af dem efterlod sig livsarvinger, og der blev foretaget offentlig Skiftebehandling.
Foto: Henning M. Nielsen

Den lille familie fra Gåsekærgård,
sammen i livet, i arbejdet og i døden.
Foto: fra gravsten på Løvel kirkegård

Hjørnet af Tinggaade og Gl. Røddingvej.
Foto: Henning M. Nielsen

I 1985 blev gården solgt til Kirsten Andersen.

Skøde 1993

Evald og Agnethe Nielsen.

Resten af jorden blev solgt fra og stuehuset renoveret.

Gåsekærgård, som det så ud i 2015, set fra Tinggade. Foto: Jonna Bach

Byfornyelse

I 2019 købte Boligselskabet Viborg Amt grunden med det gamle stuehus. Det blev revet ned og der bliver bygget 8 nye lejeboliger på grunden. Fårø dam er blevet renset og renoveret og det hele fremstår nu som rekreativt område med legemuligheder, madpakkehus m.m.

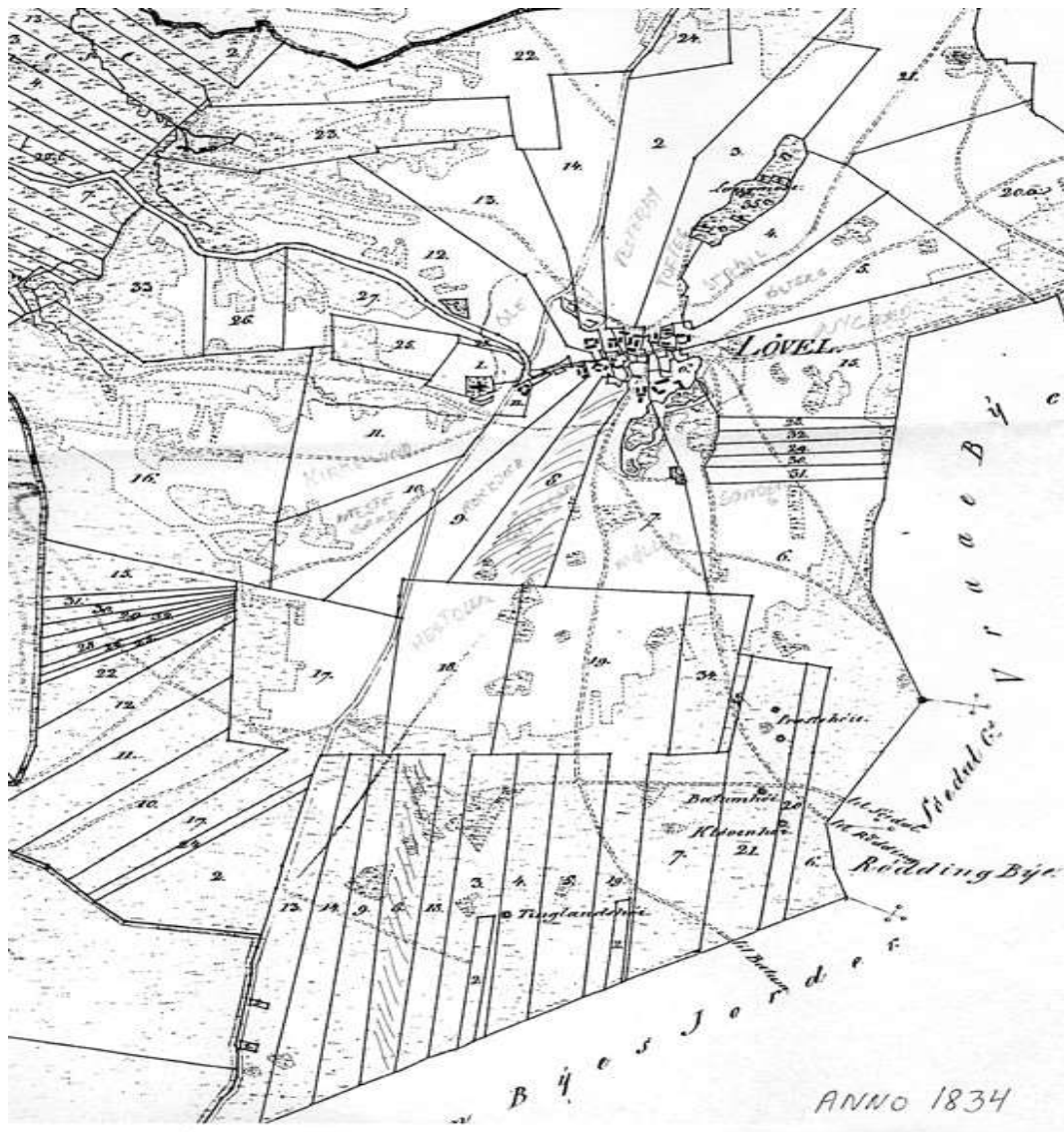

Materialet er samlet fra Landsarkivet, Folketællinger og Kirkebøger og anden offentlig tilgængeligt materiale. Derudover er der medtaget historiske tilbageblik, avisudklip, billeder og lignende.

Fejl kan forekomme og nye oplysninger kan støde til. Det vil vi meget gerne høre om.

I redaktionen fra Lokalthistorisk arbejde i Løvel:

Jonna Bach, Inga Jacobsen, Marie Nielsen, Bente Nygård, Bjarne Kristensen, Gunner Vesterby og Jørgen Sørensen. Redigeret 2021 af Jonna Bach.

Matr kort fra 1834. De skraverede felter er Gåsekærgård før udstykningen

Matr. nr. 8a Løvel by og sogn

Afskrift af Fjends-Nørlyng Herreders Skøde- og panteprotokol

No 7 læst d. 9. Mai 1820

Aftægtscontract

Imellem Jens Christensen og Kone Kirsten Willumsdatter, samt Thomas Pedersen og Jens Jensen Qvorning.

- 1) Afstaar jeg Jens Christensen og Kone Kirsten Willumsdatter i Løvel til Thomas Pedersen sammesteds min i Fæstehavende Gaard i bemeldte Løvel med Ind- og Udbo samt Besætning med undtagelse af hvad vi har udtaget og forbeholdt os. - Gaarden modtager Thomas Pedersen strax og svarer alle Udgivter deraf som svares bør fra 1. Januar 1820.
- 2) Derimod forpligter jeg Thomas Pedersen mig til at give Jens Christensen og Hustrue til Ophold aarlig, saalænge de leve 3 Tdr. Rug, 1 Td. Byg, 8 p røget Flæsk, 8 p. Smør, 8 p. Ost og et læs forsvarlig Høe, samt til Ildebrændsel 12 læsse Hedetørv og 2 læsse Lyng.
- 3) Foranførte Ildebrændsel besørger Thomas Pedersen gravet, skaaret, ?????? og hjemført uden nogen Udgivt for os. Ligesom han og forbinder sig til aarlig at fodre og græsse for os 4 Faar lige med hans egne, samt vedligeholder dem med fornøden ???????
- 4) Naar een af os ved Døden afgaar, da afgaar for Thomas Pedersen 4 Skp. Rug og 4 Skp. Byg af Opholds???????
- 5) Da jeg Jens Jensen Qvorning af Løvel ??????????????????, at det Ophold min Svoger Thomas Pedersen aarlig har forpligtiget sig til at yde mine Svigerforældre Jens Christensen og Hustrue af Løvel ikke er tilstrækkelig til deres Underholdning og Gaarden ikke vil ??? taale at afholde flere Byrder saa ?????? jeg Jens Jensen Qvorning og herved forbinder mig til at give fornævnte mine Svigerforældre aarlig saalænge de lever 1 Td. 4 Skp. Rug, 4 Skp. Byg, 8 p. røget Flæsk, 8 p. Smør, 8 p. Ost og til Ildebrændsel 8 læs Hedetørv og 2 læs Skudtørv.
- 6) Forbinder jeg Jens Jensen mig ligeldes til at give bemeldte mine Svigerforældre fri Bopæl hos mig saalænge de lever og at indrette for dem en Opholdsstue i beboelig Stand med fornødne Vinduer og Døre forud at opføre i bemeldte Hus en ??????
- 7) Endvidere forpligter jeg Jens Jensen mig til aarlig at, fodre og græsse for mine Svigerforældre saalænge de leve en Koe lige med min egen ?????????? og at vedligeholde den med fornøden ????
- 8) Ovenstaaende Korn, Ost og Smør leveres os i tvende Terminer navnlig til ?????? og Mortensdag og ?????? inden Februar månedes Udgang hver Aar.
- 9) Det er en selvfølge at da jeg Jens Christensen nu har afstaaet min Gaard til Thomas Pedersen, saa frasiger jeg mig mit ?????? efter at min Hosbond har Samtykt i denne Contract. Denne Contract som i al Venlighed og Kærlighed er indgaaet skal uryggelig blive efterlevet paa alle Sider.

Matr. nr. 8 Løvel by og sogn

Afskrift af Fjends-Nørlyng Herreders Skøde- og panteprotokol 1822-1826

No 15 - 12. October 1824
Skjøde

Jeg underskrevne Ane Elisabeth Tolstrup født Sundstrup paa Sødal med Laugværge tilstaaer og vitterliggjør herved at jeg har solgt og overdraget, ligesom jeg ved dette mit Skjøde overdrager og tilskjøder Thomas Pedersen i Løvel hans ifæstehavende Gaard i Løvel By og Sogn, Nørlyng Herred, Viborg Amt staaende for Hartkorn Ager og Eng 3 Tdr. 2 Skp., hvilken Gaard, med alle dens Jorder og Bygninger, Besætning og Inventarium fra nu af tilligemed alle dens Rettigheder og Friheder, saaledes som den ved Auctionsskjøde er mig overdragen, tilhøre Thomas Pedersen som har fyldestgjort mig den fulde accorderede Kjøbesum med 325 Rd. i Sedler - skriver tre Hundrede tyve og fem Rigbankdaler i Sedler fri og frelst for hver Mands Tiltale. Den paa Gaard og Ejendom hvilende Hæftelse til Rigsbanken paatager Kjøberens sig at tilsvare og forrente uden Afgang i Kjøbesummen, ligesom han og paaligger at udrede og betale alle Ejendommens gaaende Skatter og Sammes paaliggende Byrder til Skoler og Fattige.

Til Forsikring herpaa har jeg med Laugværge i Overværelse af undertegnede tvende Testes egenhændigen underskrevet og forseglet dette Skjøde.

Sødal den 24. September 1824

Ane Elisabeth Tolstrup
født Sundstrup
(med paaholdende Pen)

Som Laugværge
J. Jespersen

At ingen skriftlig Kjøbekontrakt eller noget andet Document dette Skjøde
betræffende har været oprettet, bevidnes under Eds Tilbud

Datum Ut supra

Ane Elisabeth Tolstrup
født Sundstrup
(med paaholdende Pen)

Thomas Pedersen
(med paaholdende Pen)

Til Vitterlighed

Schytte - Sundstrup - Søren Lind
(med paaholdende Pen)

**Matr. nr. 8a Løvel by og sogn
"Gåsekjærgård"**

Afskrift af Fjends-Nørlyng Herreders Skøde- og Panteprotokol 1833-1837

No 2, d. 24 Mai 1836
Vielsesattest

Aar 1834 skriver Tusind otte Hundrede tredive og fire den 15. Marts blev Ungkarl og Gaardeier i Løvel Rasmus Jensen af Kolbech, Lee Sogn ægteviet i Mammen Kirke med Pigen Birgithe Margrethe Andersdatter af Mammen. Attesteres efter Sognet Ministerialbog - Pag. 178.

Bjerring d. 20. April 1836
Broch
Sognepræst for Bjerring - Mammen

Denne Attest i Forening med et under 5 April 1836 tinglæst afkald fra Jens Rasmussen i Kolbech hjemler mig min afdøde Mand Rasmus Jensens Ejendomsgaard i Løvel af Hartkorn 3 Tdr. 2 Skp. med Konge- Korntiende, Korn- Qvægtiende, bedes tinglæst som Adkomstbrev.

Løvel, d. 21. April 1836
Birgithe Margrethe Andersdatter

Læst ved Fjends-Nørlyng Herreders Ret 24. Mai 1836
Büløw

Anm.

Afdøde Rasmus Jensen har Auktionsskøde paa en Gaard i Løvel af Hartkorn 3 Tdr. 2 Skp., samt Konge-Korntiende, Havretiende undtagen og ligeledes paa Qvægtiende af Gaardens Hartkorn er læst 1. Juli 1834 /Fol. 225/ med saadan Paategning